

Collegevoorstel besluitvormend

Portefeuillehouder	A. Bonte	Besluitdatum:	19 november 2024
Opdrachtgever	5.1.2e / 5.1.2e	Commissie:	n.v.t.
Opsteller	5.1.2e / 5.1.2e	Raad:	n.v.t.
Datum	30-10-2024		
Concernplanning-nummer	12.309		
Zaaknummer	52256701		
Documentnummer	52256729		

Onderwerp

Vaststellen definitieve beschikking niet instemmen met bodemsaneringsplan PFAS Custom Powders

Voorstel

1. Niet in te stemmen met het bodemsaneringsplan voor de PFAS-verontreiniging van Custom Powders.
2. De bijgevoegde definitieve (afwijzende) beschikking op het saneringsplan vast te stellen en op de gebruikelijke wijze bekend te maken.

Inleiding

Op het bedrijfsterrein aan de Grasbeemd 10 heeft de firma Custom Powders van 1998 tot 2018 PFAS-stoffen naar de lucht uitgestoten. Deze uitstoot heeft tot ver buiten het bedrijfsterrein geleid tot bodemverontreiniging. Op 25 mei 2021 heeft u als bevoegd gezag Wet bodembescherming bepaald dat de verontreinigde bodem moet worden gesaneerd en dat Custom Powders dat moet doen (B&W-besluit 34488294). Dat besluit is op 5 april 2023 onherroepelijk geworden. Afgelopen jaar heeft Custom Powders gebruikt om een bodemsaneringsplan op te stellen. Dat plan is ter formele goedkeuring bij uw college ingediend.

Ruim zes weken geleden heeft u bekend gemaakt dat u niet van plan bent met het saneringsplan in te stemmen (zaak 52127294 en raadsinformatiebrief 2024-120). Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen en er zijn zienswijzen ontvangen van Custom Powders BV, Vocawel B.V., Brabant Water en waterschap Aa en Maas. Deze geven geen aanleiding het ontwerp besluit nog aan te passen. Dat is toegelicht in bijgevoegd nota van zienswijzen. Wij adviseren u de ontvangen zienswijzen en de nota als bijlage bij het definitieve besluit te voegen en het geheel vast te stellen en bekend te maken.

Impact op stad en inwoners

Door niet in te stemmen met het saneringsplan, gaat het langer duren totdat de sanering start. De impact daarvan is gelukkig beperkt. In het geval van Custom Powders heeft u eerder reeds bepaald dat enkel sprake is van onbeheersbare verspreiding via het grondwater en niet van humane of ecologische risico's (B&W-besluit 34488294 d.d. 25-05-2021).

Het ingediende saneringsplan doet niets om dat verspreidingsrisico ongedaan te maken en daarom is een ander saneringsplan nodig. Zolang de verspreiding van PFAS via het grondwater nog niet geleid heeft tot actuele risico's voor de mens, is enig uitstel tot start sanering geoorloofd. Door nu niet in te stemmen, zal dat uiteindelijk tot een positief effect leiden en een beter saneringsresultaat.

Argumenten

- 1.1 *De ingekomen zienswijzen geven geen aanleiding het ontwerpbesluit aan te passen.*
In het ontwerpbesluit is reeds toegelicht waarom u niet kan instemmen met het saneringsplan. De ingekomen zienswijzen veranderen daar niets aan. Dat is uitgewerkt in bijgevoegde nota van zienswijzen.
- 1.2 *Snelle definitieve besluitvorming is noodzakelijk.*
Uit de Wet bodembescherming volgt namelijk dat bij niet tijdig besluiten van rechtswege is ingestemd met het ingediende saneringsplan. Om dat te voorkomen moet het college van B&W nu snel een definitief besluit nemen. Het besluit moet verstrekt worden aan de aanvrager en in het gemeenteblad bekend gemaakt worden.

Kantttekeningen en risico's

- 1.1 *Door niet in te stemmen gaat het langer duren tot de benodigde bodemsanering wordt uitgevoerd.*
Eerder is al bepaald dat dat niet leidt tot onacceptabele problemen op het vlak van de volksgezondheid. RIVM heeft alleen de blootstelling aan PFAS in de volkstuinten aan de Sluisdijk als niet acceptabel beoordeeld. Daar is de sanering reeds afgerond. Uitstel tot eind 2025 is daarom niet onoverkomelijk.
- 1.2 *Custom Powders zal mogelijk zelf niet gaan saneren.*
Het bedrijf geeft aan dat zijn financiële mogelijkheden zijn uitgeput. Het ingediende saneringsplan (bijgevoegd) bevat geen saneringsmaatregelen. Het plan legt alleen uit dat maatregelen volgens Custom Powders helemaal niet nodig zijn. Het is daarom niet aannemelijk dat Custom Powders de tekortkomingen in zijn saneringsplan zelf zal oplossen. Het college moet de sanering dan zelf gaan uitvoeren (vangnetbepaling Wet bodembescherming). Daar hoort dan ook het verhalen van de kosten bij en dat kan dan mogelijk tot een faillissement van Custom Powders leiden. In de eerder door uw college vastgestelde *Notitie strategie kostenverhaal onderzoeks- en saneringskosten PFAS-verontreiniging Custom Powders* (B&W-besluit 50448931, 9-2-2021) is daarmee al rekening gehouden.
- 1.3 *De gemeente zal de sanering waarschijnlijk zelf ter hand moeten nemen.*
Dit heeft als voordeel dat direct een, ook door externe belanghebbenden gedragen, saneringsplan kan worden opgesteld en dat de gemeente zelf het tempo bepaalt en de regie voert. Financieel gezien is dit geen probleem voor de gemeente aangezien de sanering is voorzien in het *Uitvoeringsprogramma bodemsanering en Ondergrond* en het Rijk hiervoor specifieke uitkeringen (SPUK) beschikbaar stelt.

Juridische context en impact privacy

Op dit geval van bodemverontreiniging is het voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet geldende recht van toepassing. Dat is de Wet bodembescherming en het college van B&W is hiervoor het bevoegde gezag. Een bodemsanering mag alleen worden uitgevoerd als het college vooraf heeft ingestemd met het saneringsplan. Uw college kan slechts instemmen indien:

- het gedeeltelijk saneren niet strijdig is met het belang van de bescherming van de bodem;
- de bodem na sanering geschikt is voor de functie waarbij de blootstellingsrisico's voor plant, mens of dier zoveel mogelijk worden beperkt;
- het risico op verspreiding zo veel mogelijk wordt beperkt;
- de noodzaak tot maatregelen of gebruiksbepalingen na sanering zo veel mogelijk wordt beperkt.

Het voorstel heeft geen impact op de privacy van onze inwoners.
Het voorstel heeft geen invloed op de beveiliging van onze informatie.

Financiën en prioritering

Dit besluit op zichzelf heeft nu geen financiële consequenties. Als de saneringsplicht gehandhaafd gaat worden, waarvoor aanvullende besluitvorming in het college nodig is, dan zijn er wel consequenties. De gemeente zal dan uiteindelijk de sanering zelf moeten uitvoeren met kostenverhaal achteraf op Custom Powders en/of Chemours c.s.. Wij ramen de saneringskosten op circa 5.1.2b euro. Hierbij komen dan nog bij de kosten voor het kostenverhaal. Die zijn niet in te schatten maar zullen aanzienlijk zijn vanwege de langdurige bezwaar- en beroepzaken die dan zullen ontstaan.

Het Rijk heeft reeds een bijdrage van ruim 3,7 miljoen euro verstrekt (SPUK-middelen 2021) en via de SPUK 2024 is inmiddels nog ruim 3 miljoen euro extra aangevraagd. Dit zou voldoende dekking moeten geven. Is er dan nog een tekort dan heeft het college de optie om soberder te saneren of om dekking te zoeken in het *Uitvoeringsprogramma bodemsanering en ondergrond* of om dekking elders te zoeken.

Communicatie

Wij adviseren enkel te communiceren op de gebruikelijke wijze:

- bekendmaken van het definitieve besluit en de mogelijkheid tot beroep in het gemeenteblad;
- toezenden van het besluit naar de aanvrager Custom Powders;
- toezenden van het besluit naar de indieners van een zienswijze.

Bij het bekendmaken van het ontwerpbesluit is reeds een informatiebrief naar de gemeenteraad gestuurd. Aangezien het definitieve besluit ongewijzigd is ten opzichte van het ontwerp, is verdere communicatie naar de raad niet nodig. In een later stadium, als gewerkt wordt aan een alternatief saneringsplan, kan dit beschreven worden in een nieuwe raadsinformatiebrief met meer uitgebreidere informatie over het vervolgtraject.

Participatie

Het saneringsplan is opgesteld door Custom Powders. In de contacten met Custom Powders is steeds geadviseerd partijen zoals Brabant Water, Waterschap Aa en Maas en omliggende bedrijven actief te betrekken bij het opstellen van het plan. De gemeente kan participatie verder niet afdwingen aangezien het een initiatief van derden betreft.

Voor het overige gelden de wettelijke inspraakmogelijkheden bij de besluitvorming zelf. Het besluit is voorbereid volgens uniforme openbare besluitvormingsprocedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Er is eerst een ontwerpbeschikking ter inzage gelegd. Iedereen kon een zienswijze indienen. Die zienswijzen zijn verwerkt in een nota van zienswijze die als bijlage bij het (ongewijzigde) definitieve besluit wordt gevoegd.

Uitvoering, evaluatie en vervolg

1. 19-11-2024 kennisgeven en terinzagelegging definitieve beschikking en bijlagen (zes weken)
2. 2025 eventueel beroepzaak bij Raad van State
3. PM kostenverhaal, handhaven saneringsplicht
4. PM opstellen saneringsplan en uitvoeren sanering

Bijlagen

- Definitief besluit niet instemmen saneringsplan, met de bijlagen:
 - Ingekomen zienswijzen;
 - Nota van zienswijzen.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub b	De economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter	2
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1